

Kansallinen rakennusten perusparannussuunnitelma

Virtuaalinen kuuleminen 5.6.2025

Ohjelma ja aikataulu

12:00	Tervetuloa mukaan!
	- Ajankohtaista EPBDn toimeenpanosta, Jyrki Kauppinen ympäristöministeriö - Rakennuskannan tila, Terttu Vainio VTT
12.30	Alustukset sekä keskustelut pienryhmissä - Muut kuin asuinrakennukset: vähimmäisvaatimukset ja keinot energiatehokkuuden parantamiseen, Terttu Vainio VTT - Asuinrakennusten kehityspolku, Terttu Vainio VTT - Keskustelua pienryhmissä
14:00-14.15	Tauko
14:15	Alustukset sekä keskustelut pienryhmissä - Politiikat ja toimet sekä rahoitus: kehitysehdotuksia työpajojen tulosten perusteella, Harri Heinaro Motiva Oy - Keskustelua pienryhmissä
15:45	Tilaisuuden yhteenveto ja jatkotoimet
16:00	Tilaisuus päättyy

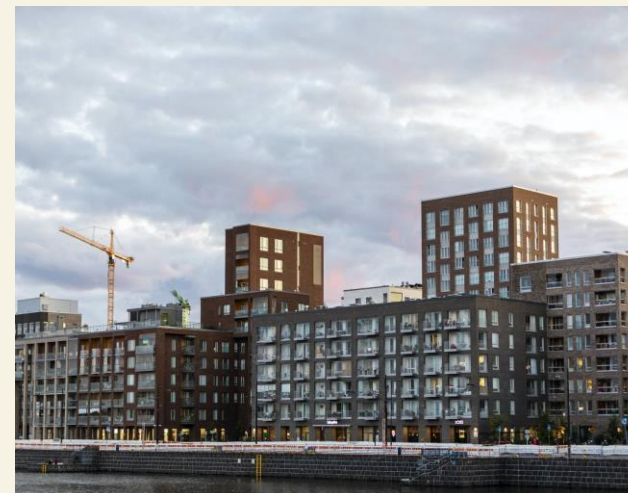

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanon tilanne

Kansallisen rakennusten perusparannussuunnitelman kuulemistilaisuus
Rakennusneuvos Jyrki Kauppinen, ympäristöministeriö

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) toimeenpano

- EPBD - direktiivi on julkaistu 8.5.2024 ja se tuli voimaan 28.5.2024.
- EPBD on täytäntöönpantava kahden vuoden kuluessa voimaantulosta, eli viimeistään 29.5.2026 säädökset voimassa ja notifioituna.
- Rakennusten energiatehokkuuden parantamisen lisäksi nyt tavoitellaan myös päästöttömän rakennuskannan saavuttamista viimeistään vuonna 2050.
- Direktiivin toimeenpanoon liittyvien säädösten valmistelun tueksi on nimitetty sidosryhmistä koostuva seurantaryhmä.
- Aiheuttaa muutostarpeita noin 15 säädökseen. Lisäksi uusi laki rakennusten energiatehokkuudesta.

Energiatehokkuuden parantamisen velvoite

- Koko asuinrakennuskannan primäärienergian keskimääräisen kokonaiskäytön on vähennettävä vähintään 16 prosenttia 2030 mennessä ja vähintään 20–22 prosenttia 2035 mennessä verrattuna vuoteen 2020.
 - Ei yksittäisiin asuinrakennuksiin kohdistuvia ns. pakkoremontteja.
 - Polku valmistellaan Kansallisessa rakennusten perusparannussuunnitelmassa
- Energiatehokkuutta koskevilla vähimmäisvaatimuksilla on varmistettava vähintään, että kaikki muut kuin asuinrakennukset jäävät alle
 - a) 16 prosentin kynnysarvon vuodesta 2030; ja
 - b) 26 prosentin kynnysarvon vuodesta 2033.
 - Referenssivuosi on 2020
 - Vaatimustaso määritetään E-lukuna 2020 laskentasäännöillä => vaatimukset ja lievennykset erillislakiin. (Laki rakennusten energiatehokkuudesta)
 - Vaatimustenmukaisuus osoitetaan energiatodistuksella.

Energiatehokkuustodistus

- Uusi A0-luokka uusille ja korjatuille sekä vapaaehtoinen A+ luokka (energian tarpeen enimmäiskynnysarvo on vähintään 20 prosenttia alhaisempi kuin päästöttömien rakennusten enimmäiskynnys ja joka tuottaa paikan päällä vuosittain enemmän uusiutuvaa energiaa kuin sen vuotuinen primäärienergian kokonaistarve.)
- A+ luokkaa voidaan käyttää myös korjatuille rakennuksille, jolloin lisäehtona elinkaarenaikainen ilmakehän lämmitysvaikutuspotentiali arvioitava ja ilmoitettava rakennuksen energiatehokkuustodistuksessa.
- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että muissa luokissa (luokissa B–F tai, jos käytetään luokkaa A0, luokissa A–F) energiatehokkuusindikaattorit jakautuvat asianmukaisesti energiatehokkuusluokkien kesken.

Muutoksia säädöksiin, muun muassa

- Rakentamislaki 751/2023, **muutokset valmistelussa**
- Automaatio- ja latauspistelaki 733/2020, **muutokset valmistelussa**
- Laki rakennusten energiatodistustietojärjestelmästä 147/2015, **muutokset valmistelussa**
- Energiatodistuslaki 50/2013, **muutokset valmistelussa**
- Laki rakennusten energiatehokkuudesta (uusi), **valmistelu aloitettu**
- VNa energiamuodon kertoimista 788/2017, **Ehdotus uudeksi lausuntokierroksella 15.6 saakka**
- VNa energiatodistuksen laatijan pätevyydestä 170/2013, **muutokset valmistelussa**
- YMa rakennuksen energiatodistuksesta 1048/2017, **muutokset valmistelussa**
- YMa energiatehokkuuden parantamisesta korjaus- ja muutostöissä 4/13 ja 2/17, **Ehdotus uudeksi lausuntokierroksella 15.6 saakka**
- YMa eräiden rakennuksen teknisten järjestelmien energiatehokkuuden vaatimuksista 718/2020), **muutokset valmistelussa**
- YMa Uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta 1009/2017, **Selvitetään muutostarpeita**
- YMa uuden rakennuksen energiatehokkuudesta 1010/2017, **Ehdotus uudeksi lausuntokierroksella 15.6 saakka**
- YMa vesi- ja viemärilaitteistoista 1047/2017, 814/2020 ja 62/2023, **Selvitetään muutostarpeita**
- Suuri määrä laskimia ja opastavaa aineistoa päivitettävä vastaamaan uusien säädösten sisältöä.
- **Tavoitteena on saada lisää säädösehdotuksia lausuntokierrokselle syksyn aikana.**

Kiitos mielenkiinnosta !

Jyrki Kauppinen
Rakennusneuvos

Jyrki.Kauppinen@gov.fi

Together we move forward...

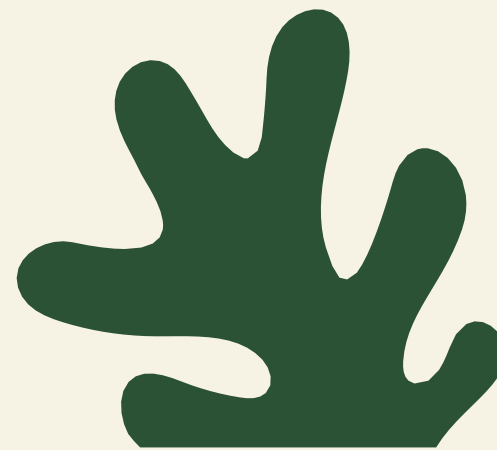

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

Rakennuskannan energiatehokkuuden tila – korjausrakentamisen strategian tavoitteiden toteutuminen

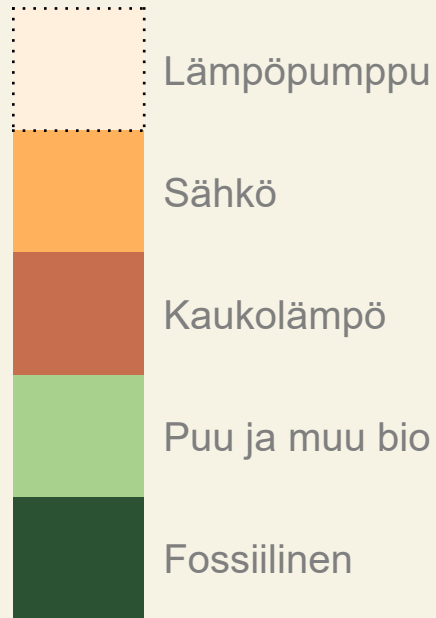
Terttu Vainio, VTT Oy

Pitkän aikavälin korjausrakentamisen strategian 2020-2050 strategiset linjaukset

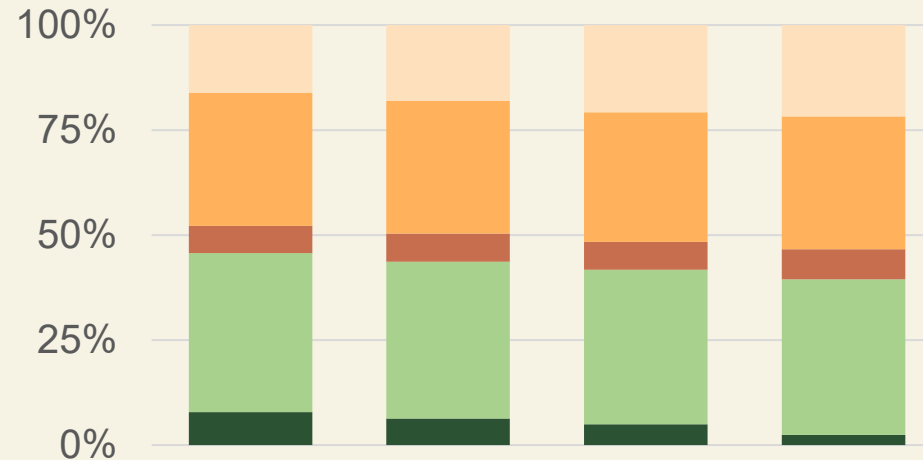
Luonnollinen kehitys		
Alueellinen väestökehitys Kaupunkikehitys Palveluverkkostrategiat Kiinteistö- ja tilastrategiat	Rakennuskannan ikääntyminen Älykäs automaatio ja muu teknologiakehitys	Kansalaisten arvot Kansallinen tavoite Kaupunkien tahto ja yhteistyö Teknologiakehitys
Poistuma Tilatehokkuus	Energiatehokkuutta parantava kunnossapito ja korjaustoimenpiteet	Vähähiilinen lämmitys
ARA purkuavustus AS Oy lain muutos	Velvoittava lainsäädäntö Energiatehokkuussopimukset Energia- ja korjausavustukset Perustutkinto- ja täydennyskoulutus Informaatio-ohjaus ja neuvonta	Velvoittava lainsäädäntö Verotus Avustukset
Kehitystä edistävät politiikat ja toimet		

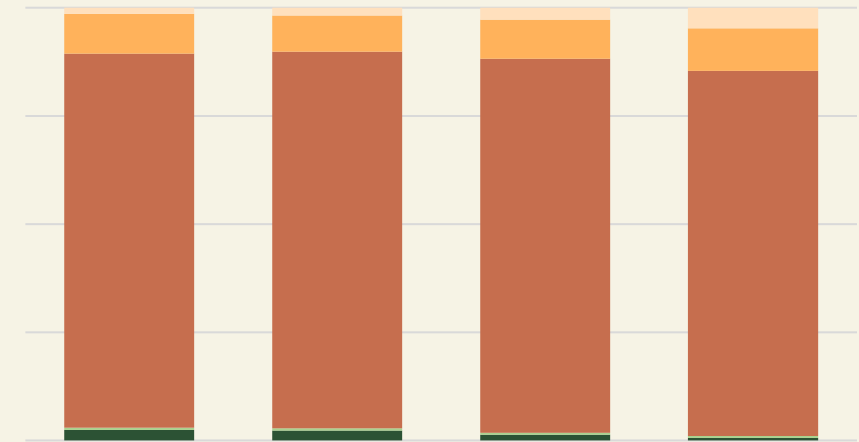
Kanta 2020 - lämmityksen energialähteet

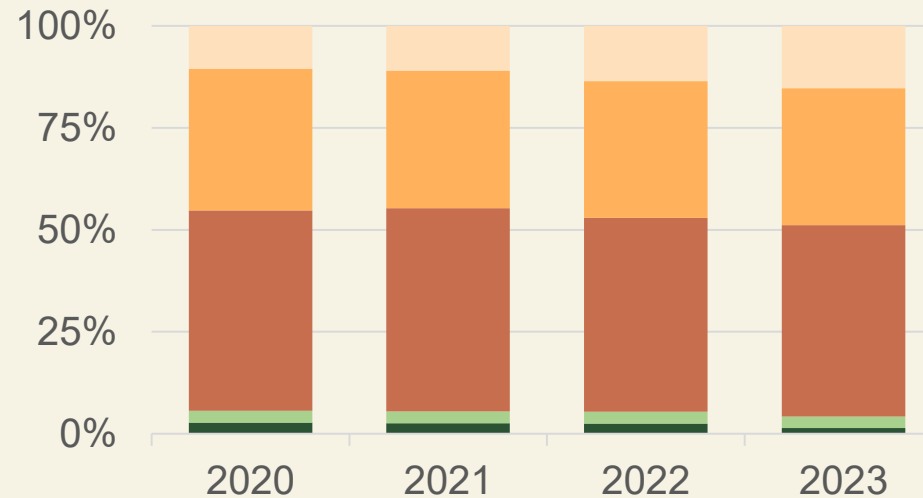
Erilliset pientalot

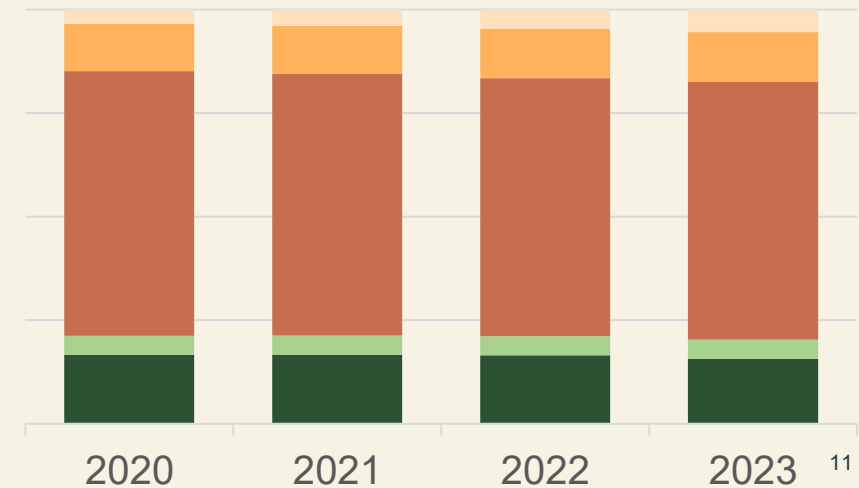
Asuinkerrostalot

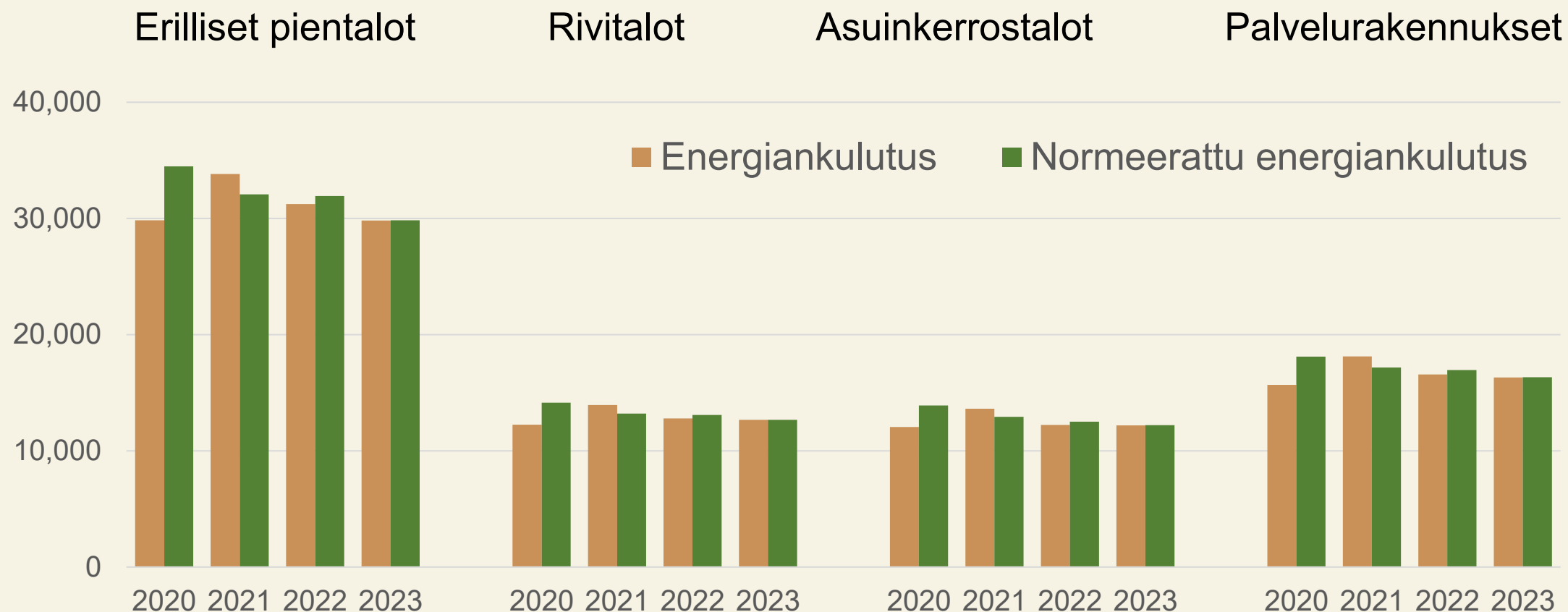
Rivitalot

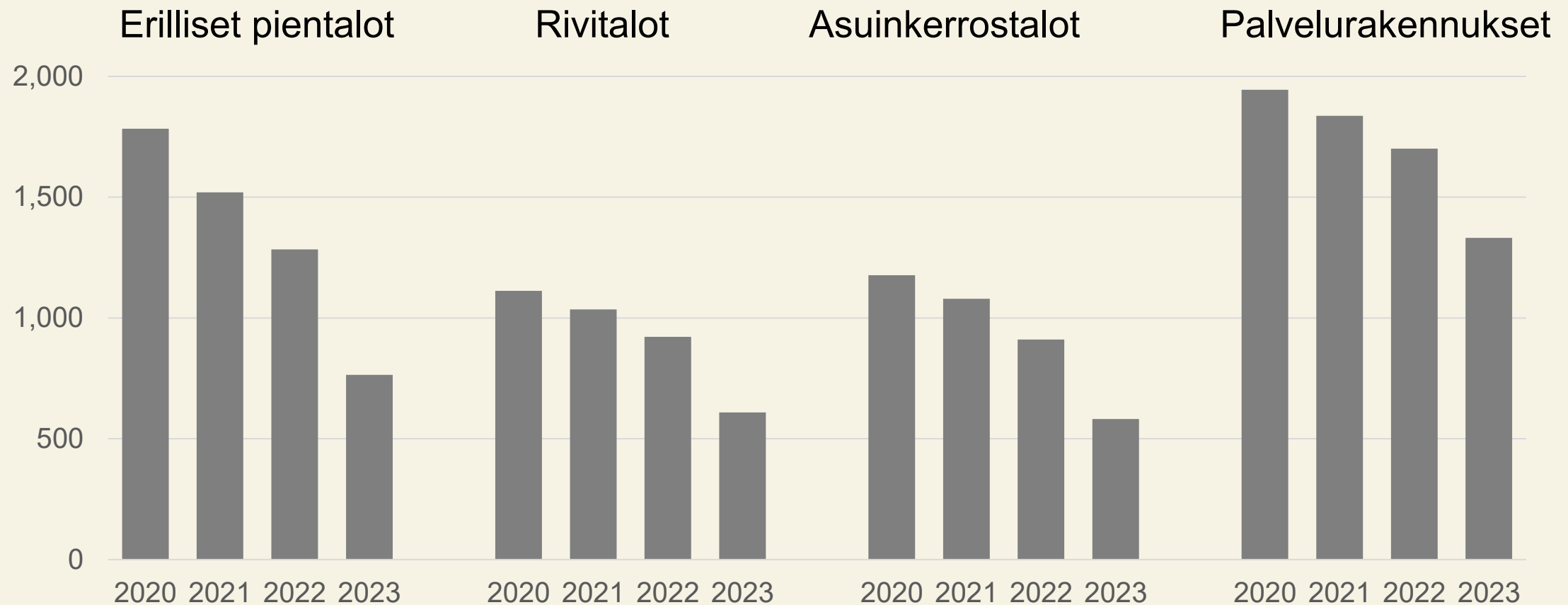
Palvelurakennukset

Kanta 2020 - energiankulutus, GWh/vuosi

Kanta 2020 – KHK päästöt, milj.kgCO₂/vuosi

Kanta 2020 - muutokset 2020 ⇒ 2023

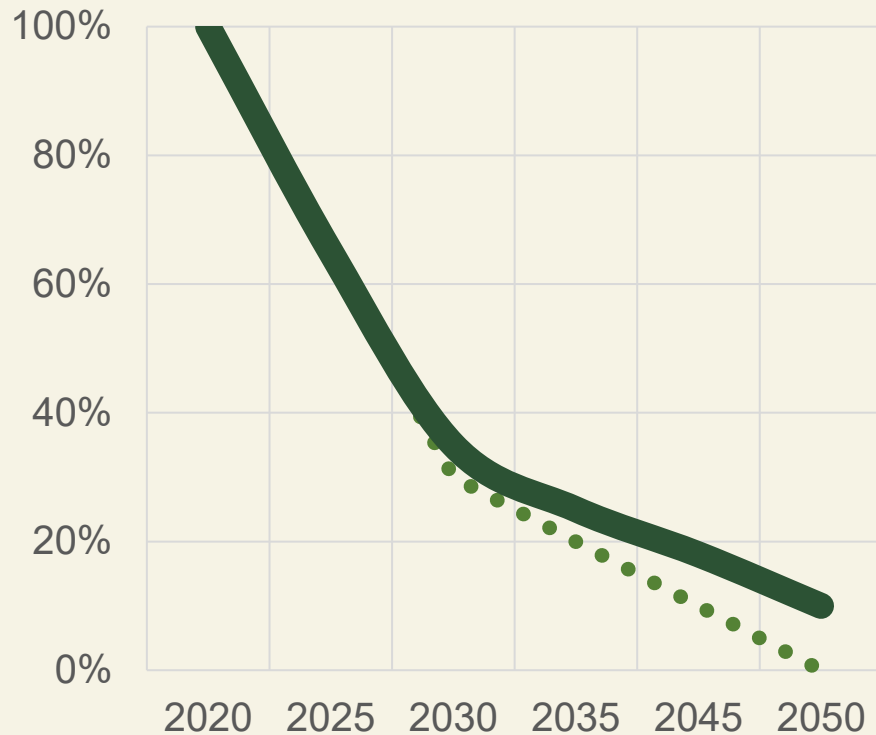
	Normeerattu energiankulutus %	Energiamuoto- kertoimilla painotettu energiankulutus* %	CO2 päästöt %
Erilliset pientalot	-13 %	-21 %	-57 %
Rivitalot	-10 %	-13 %	-45 %
Asuinkerrostalot	-12 %	-16 %	-51 %
Palvelurakennukset	-10 %	-13 %	-32 %

*energiamuotokertoimilla
painotettu energiankulutus

Korjausrakentamisen strategia (2020): päästöt -90 %

Korjausrakentamisen suunnitelma: päästöt -100 %

Päästövähennystavoite
2025: -40 %

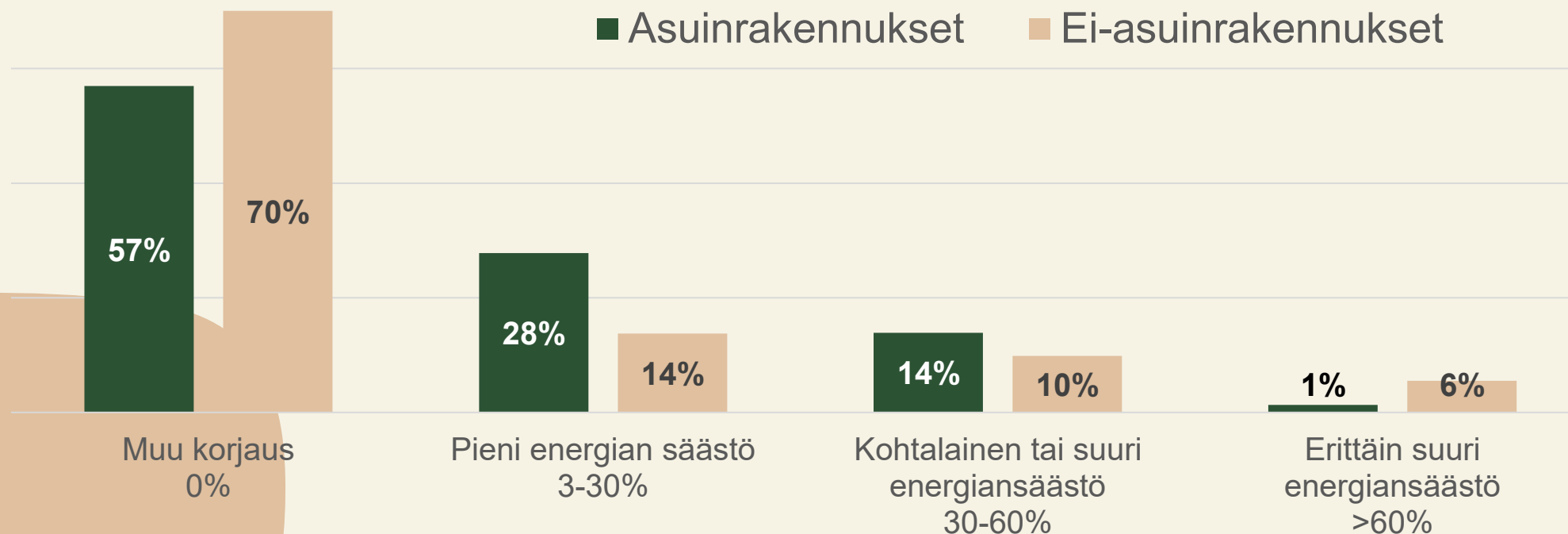
Asuinrakennukset
toteutunut 2023: -52 %

Ei-asuinrakennukset
toteutunut 2023: -32 %

-45 %

Korjaushankkeissa saavutettu energiansäästö Suomessa 2012-2016 (EU Komission arvio)

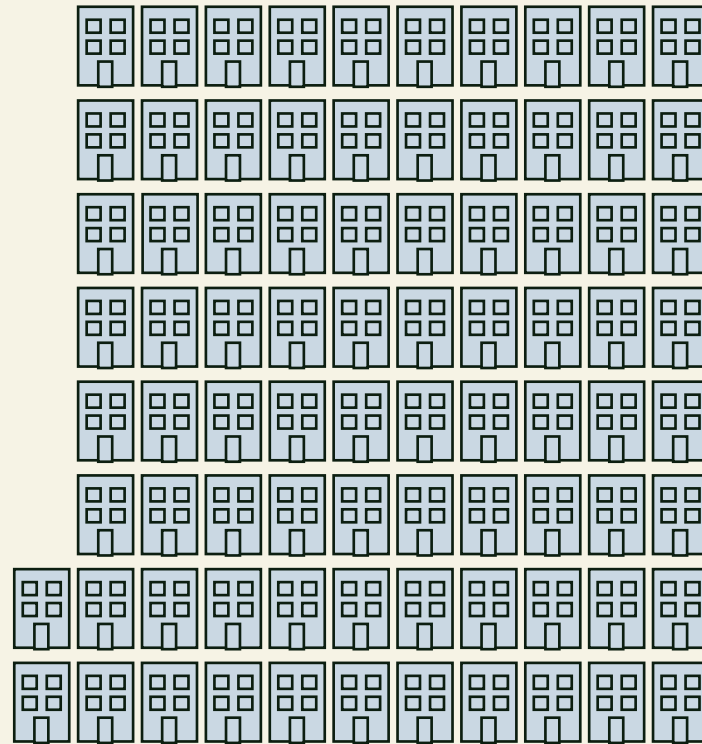
Osio 1: Ei-asuinrakennusten vähimmäisvaatimukset ja asuinrakennusten kehityspolku

Terttu Vainio, VTT Oy

Vaatimukset ei-asuinrakennuksien vähimmäisenergia- tehokkuudelle

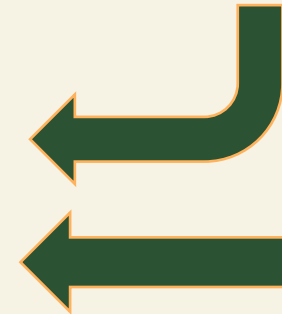
Ei-asuinrakennusten vähimmäisenergia- tehokkuusvaatimukset [artikla 9(1)]

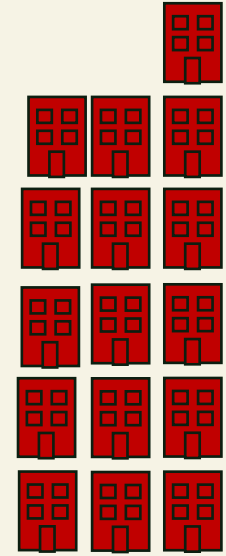
26 %
kynnys

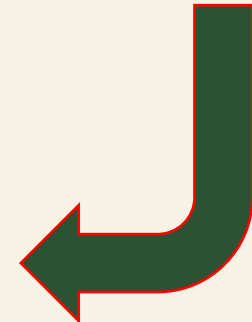
Alitettava
2033 lähtien

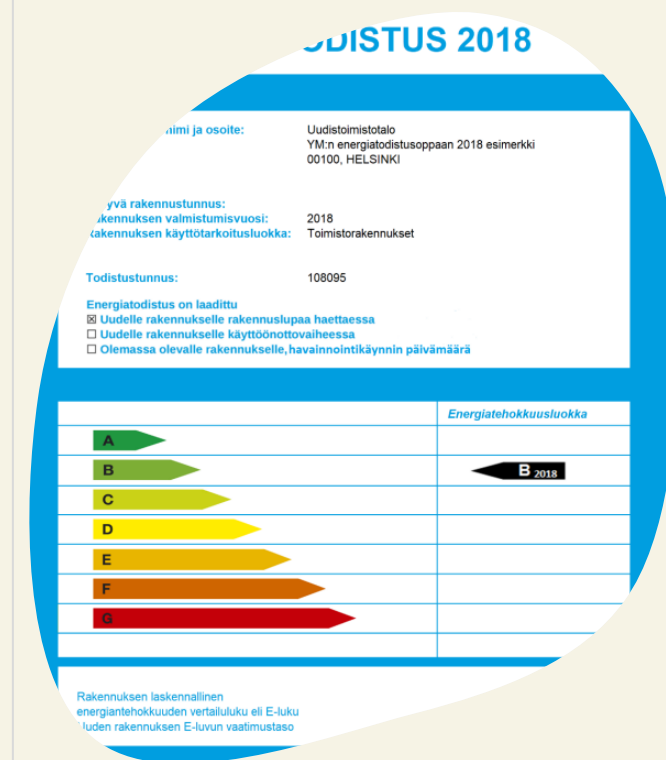
16 % kynnys

Alitettava
2030 lähtien

■ % (m2) ~ 26 % 8. Sairaalat
■ % (kpl) ~ 14 %

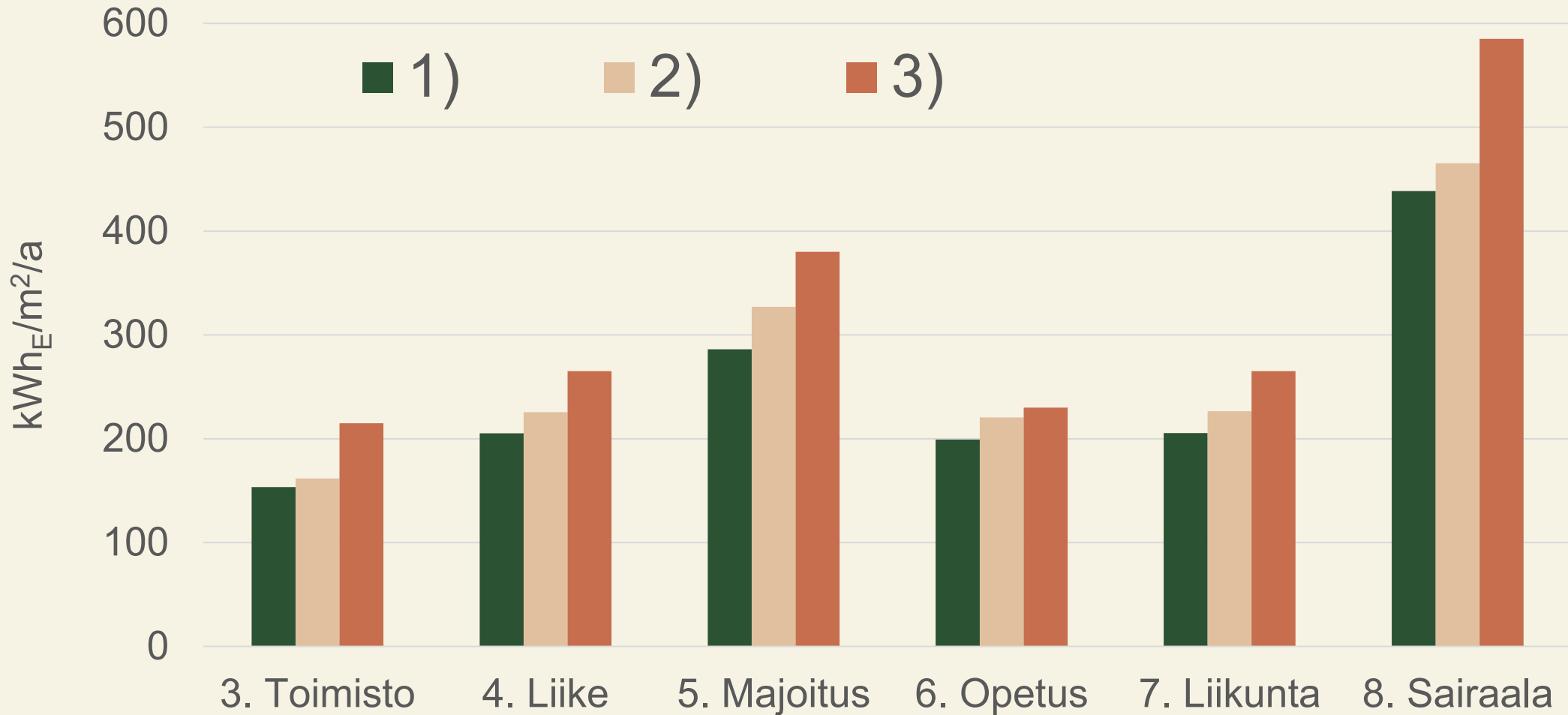

Miten kynnyсарvot määritettäisiin?

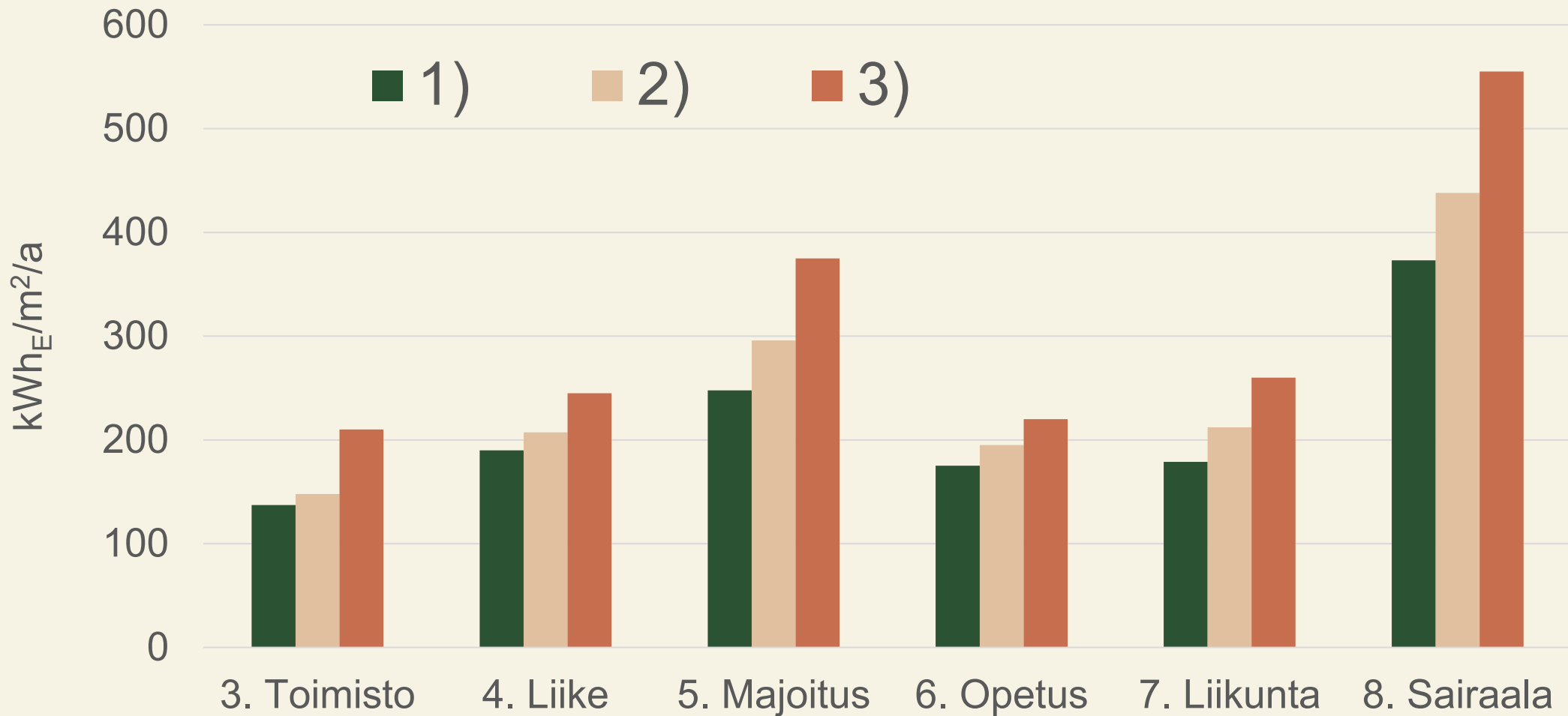
- 1) Energiatodistusten perusteella oletuksella, että ne kuvaavat suoraan ei-asuinrakennuskantaa
- 2) Energiatodistukset oletuksella, että ne kuvaavat kaikkia valmistumisajankohtansa rakennuksia
- 3) Energiatodistukset ja puuttuvat rakennukset oletuksella niiden olevan valmistumisajankohtansa mukaisessa tilassa

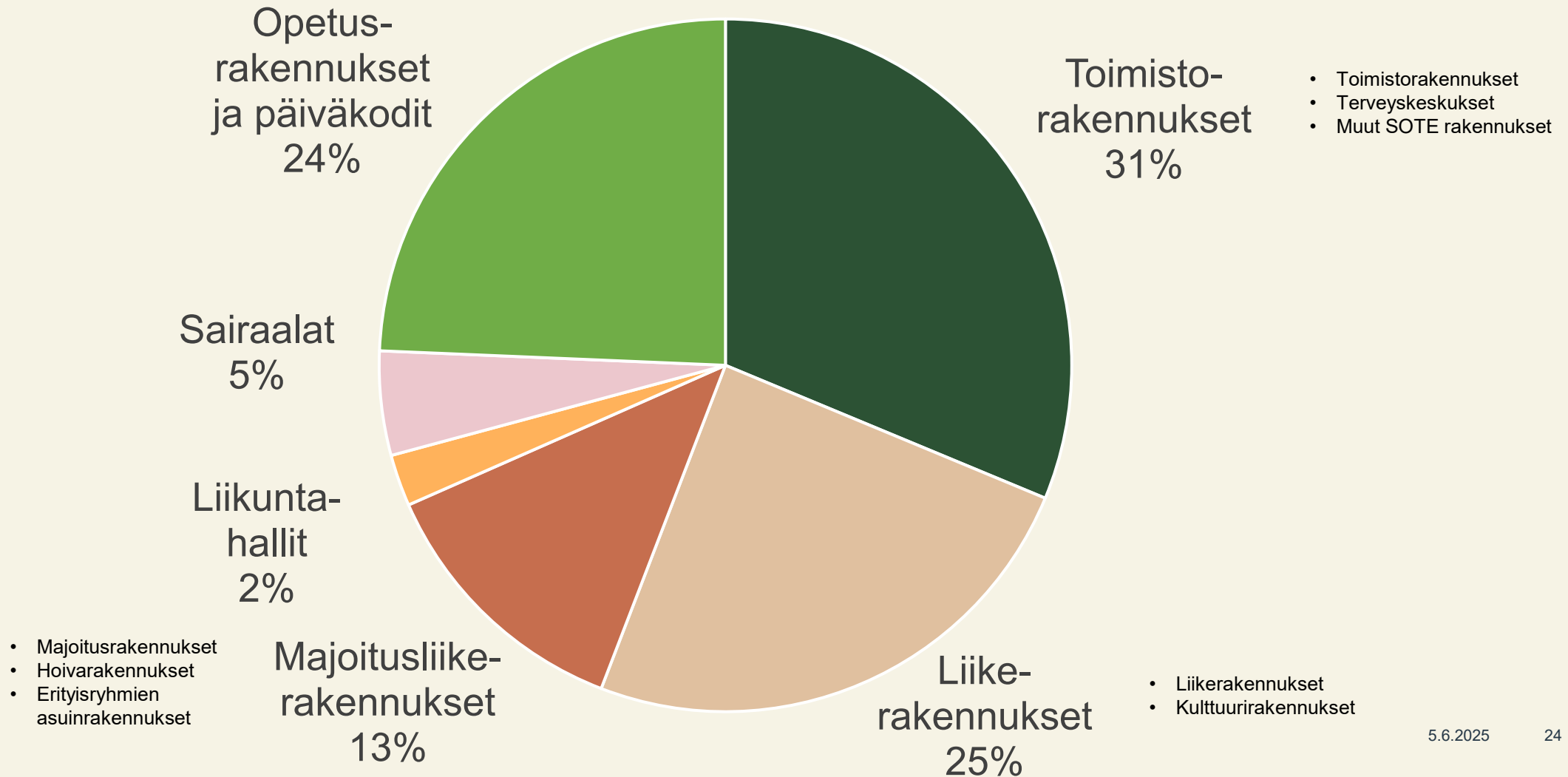
Energiatodistukset / ei-asuinrakennuskanta % 16 prosentin kynnykset

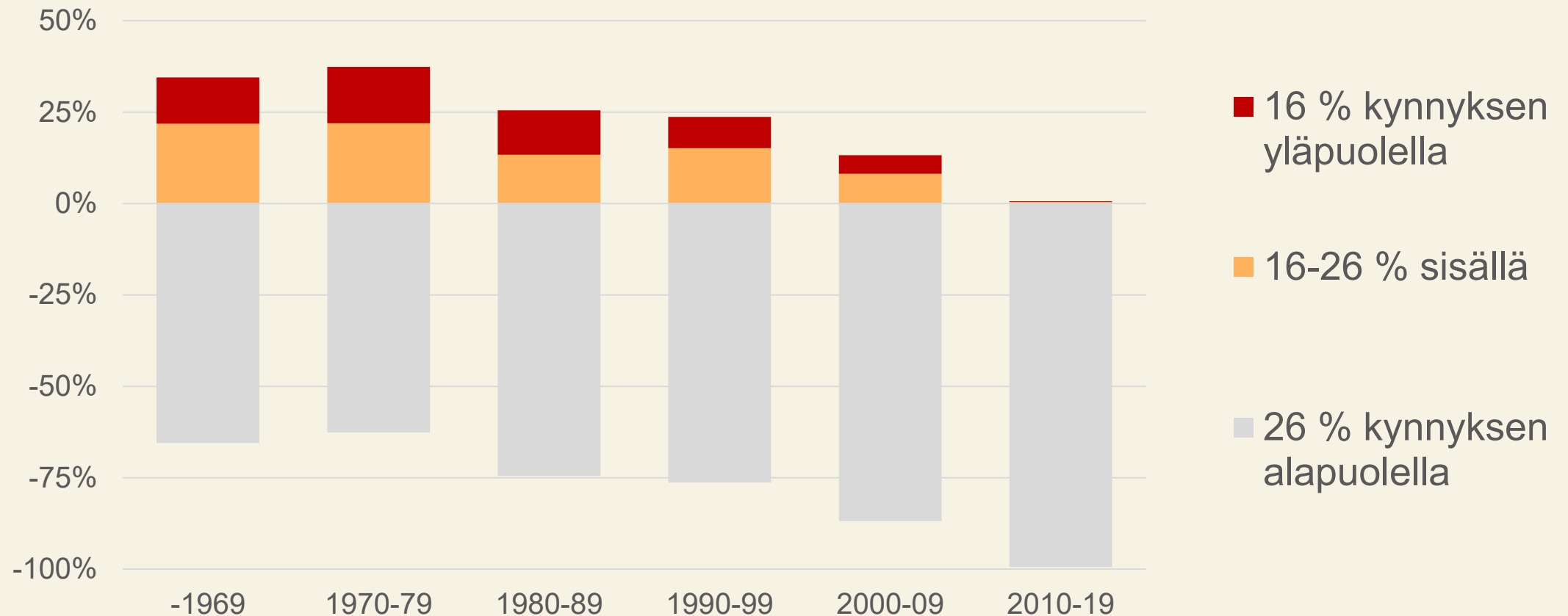
Energiatodistukset / ei-asuinrakennuskanta % 26 prosentin kynnykset

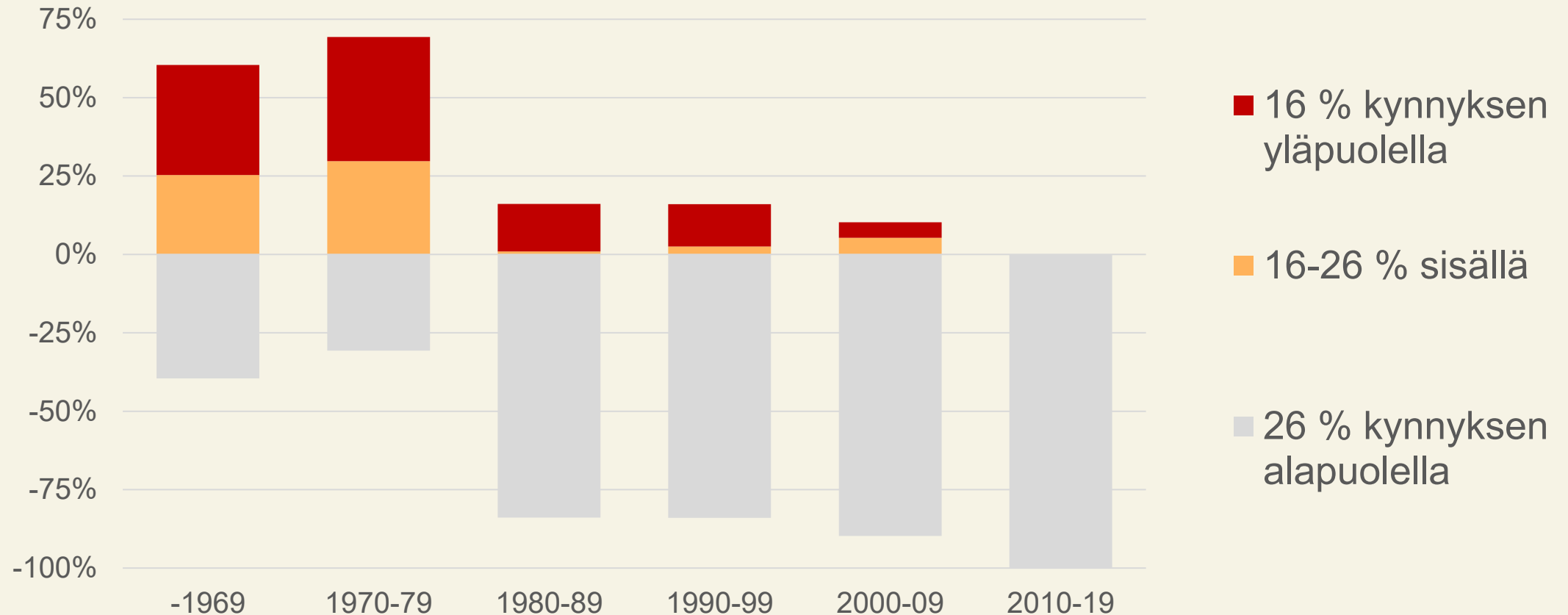
Vähimmäisvaatimukset kohdistuvat 26 % ei-asuinrakennuskannasta

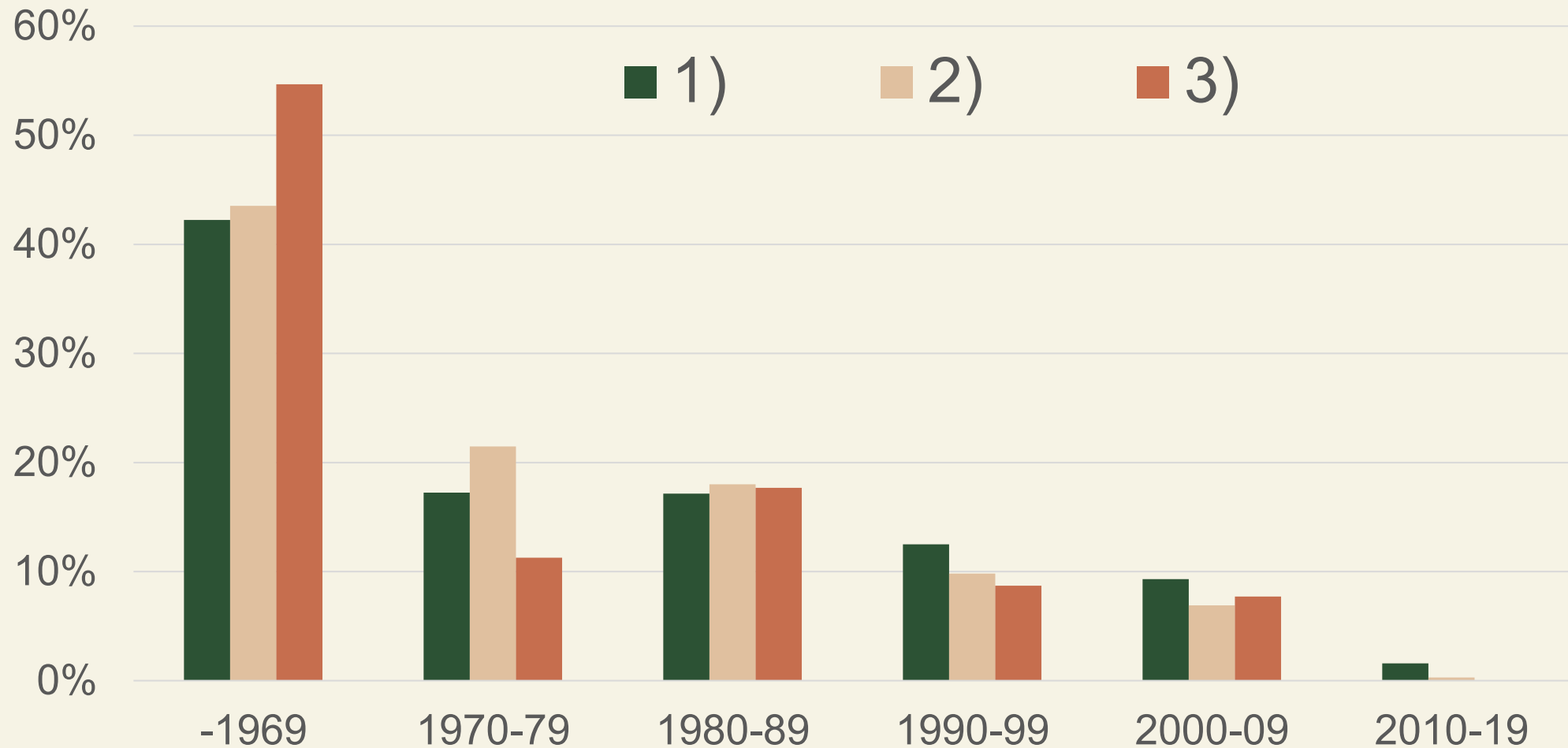
2) Energiatodistukset oletuksella, että ne kuvaavat kaikkia valmistumisajankohtansa rakennuksia

3) Energiatodistukset ja puuttuvat rakennukset oletuksella niiden olevan valmistumisajankohtansa mukaisessa tilassa

Vuosikymmenten osuus 26 prosentin kynnyksen piiriin kuuluvista rakennuksista

Asuinrakennuskannan energiatehokkuuden asteittainen parantaminen

Asuinrakennuskannan energiatehokkuuden asteittainen parannus [EPBD 9(2)]

Lähtötaso ennen vuotta 2020 valmistuneille rakennuksille vuoden 2020 keskimääräinen energiankulutus painotettuna (lämmitysenergiankulutus x energianmuotokertoimet)

Asuntokannan keskimääräisen energiankulutuksen vähennys

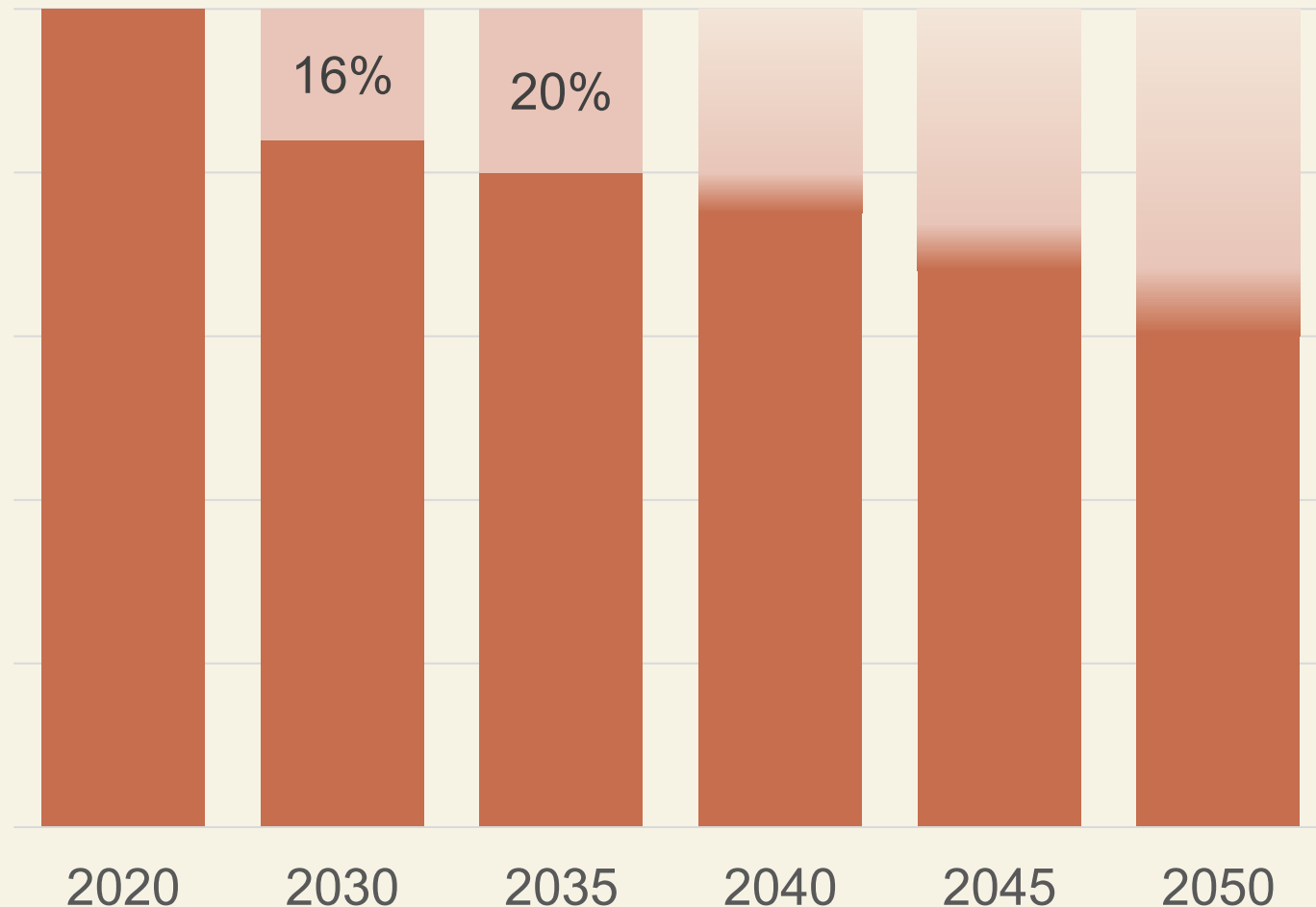
- Vuoteen 2030 mennessä: -16 %
- Vuoteen 2035 mennessä: -20 %
- Vuoteen 2040 ja 2050 mennessä perusparannussuunnitelman mukaisesti

55 % vähennyksestä tultava energiatehokkuudeltaan heikoimmasta 43 %:sta asuinrakennuskantaa

Asuinrakennuskannan energiatehokkuuden asteittainen parannus [EPBD 9(2)]

Lämmitysenergiankulutus x energiamuotokertoimet muutos % 2020 ⇨ 2023	
Erilliset pientalot	-21 %
Rivi- ja ketjutalot	-13 %
Asuinkerrostalot	-16 %
Yhteensä	-17 %

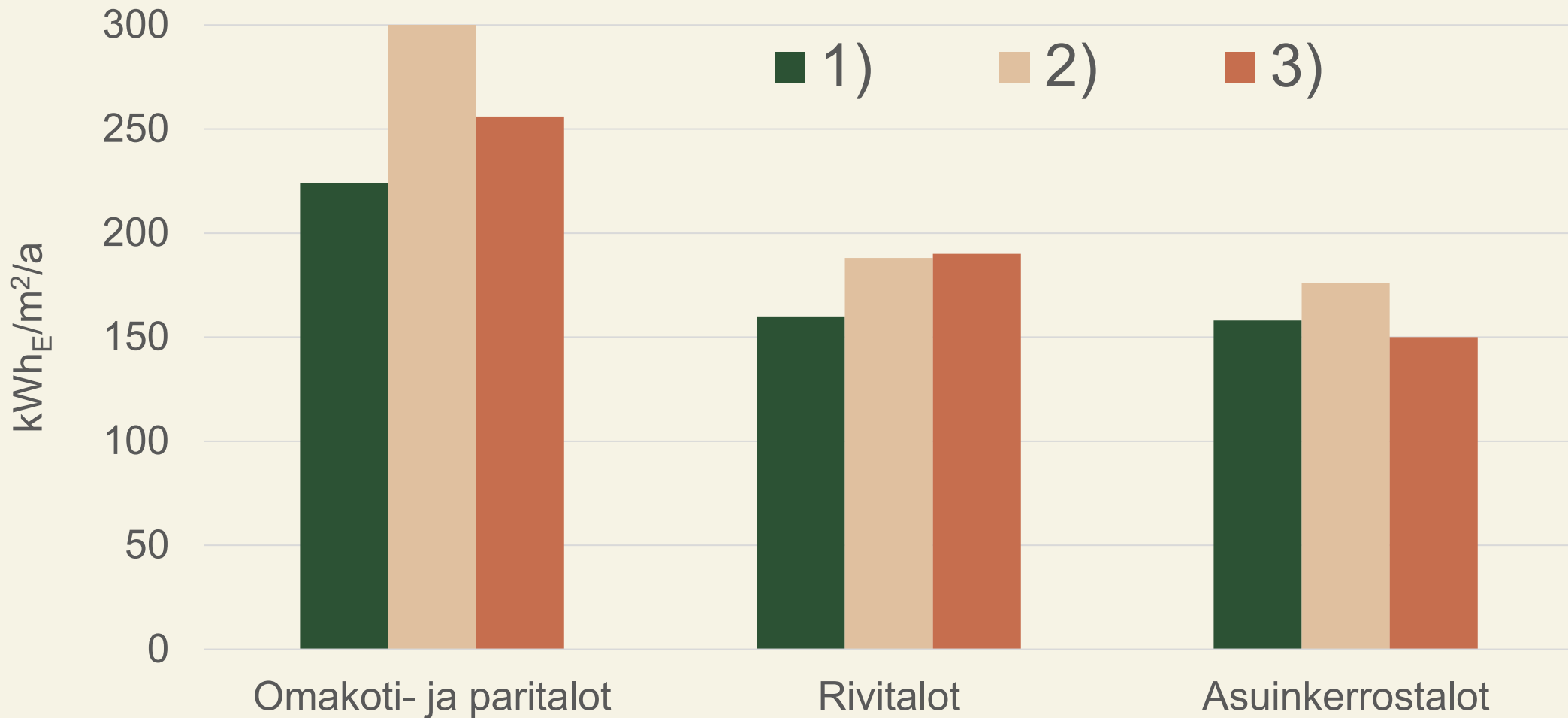

Asuinrakennuskannan energiatehokkuuden ja heikoimman 43 % rajan määrittäminen

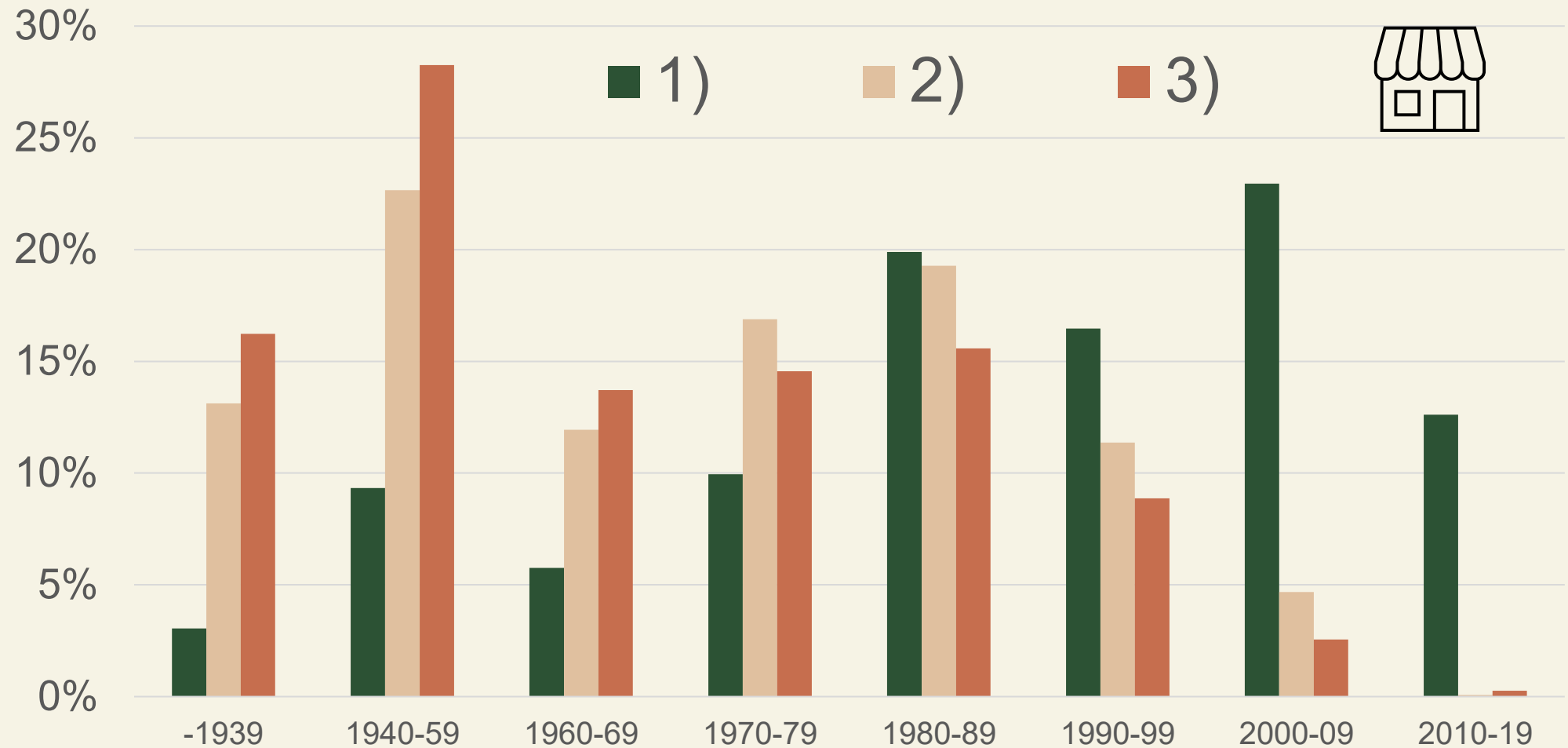
- 1) Energiatodistusten perusteella oletuksella, että ne kuvaavat suoraan asuinrakennuskantaa
- 2) Energiatodistukset oletuksella, että ne kuvaavat kaikkia valmistumisajankohtansa rakennuksia
- 3) Energiatodistukset ja puuttuvat rakennukset oletuksella niiden olevan valmistumisajankohtansa mukaisessa tilassa

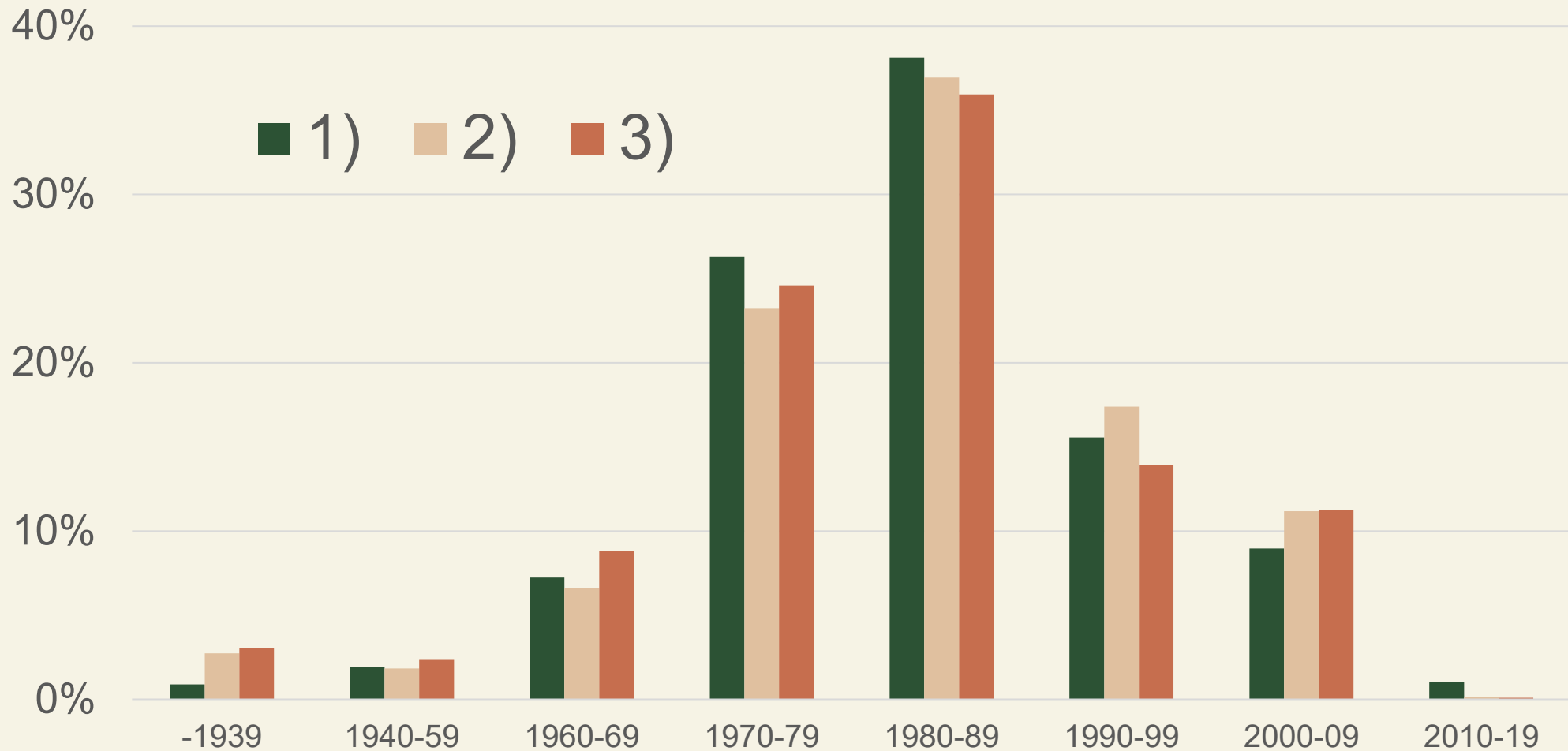
Energiatehokkuudeltaan heikoimman 43 % rajat

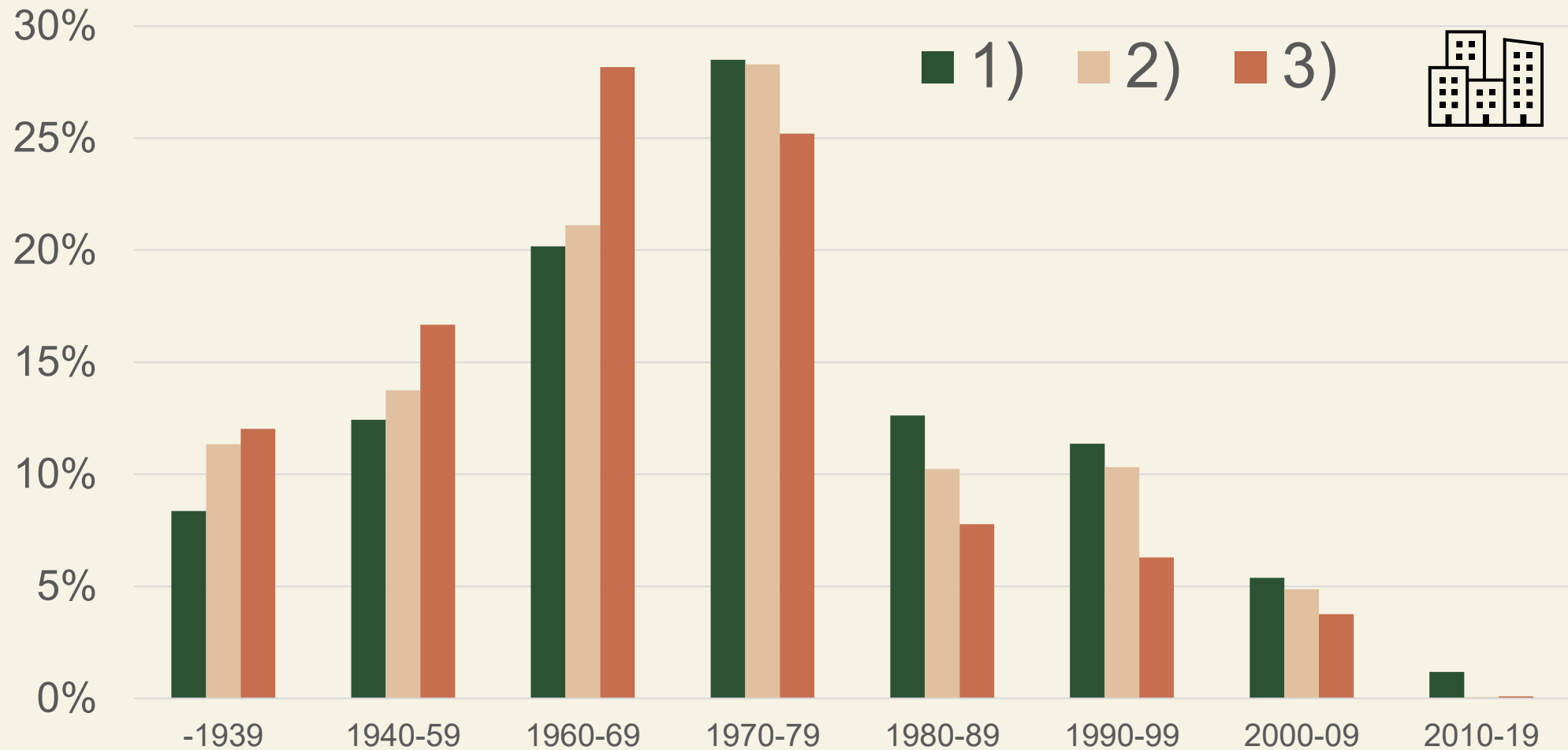
Vuosikymmenten osuus 43 prosentin joukkoon kuuluvista omakoti- ja paritaloista

Vuosikymmenten osuus 43 prosentin joukkoon kuuluvista rivitaloista

Vuosikymmenten osuus 43 prosentin joukkoon kuuluvista asuinkerrostaloista

Ohjelma ja aikataulu

14:00-14.15	Tauko
14:15	Alustukset sekä keskustelut pienryhmissä • Politiikat ja toimet sekä rahoitus: kehitysehdotuksia työpajojen tulosten perusteella, Harri Heinaro Motiva Oy • Keskustelua pienryhmissä
15:45	Tilaisuuden yhteenveto ja jatkotoimet
16:00	Tilaisuus päättyy

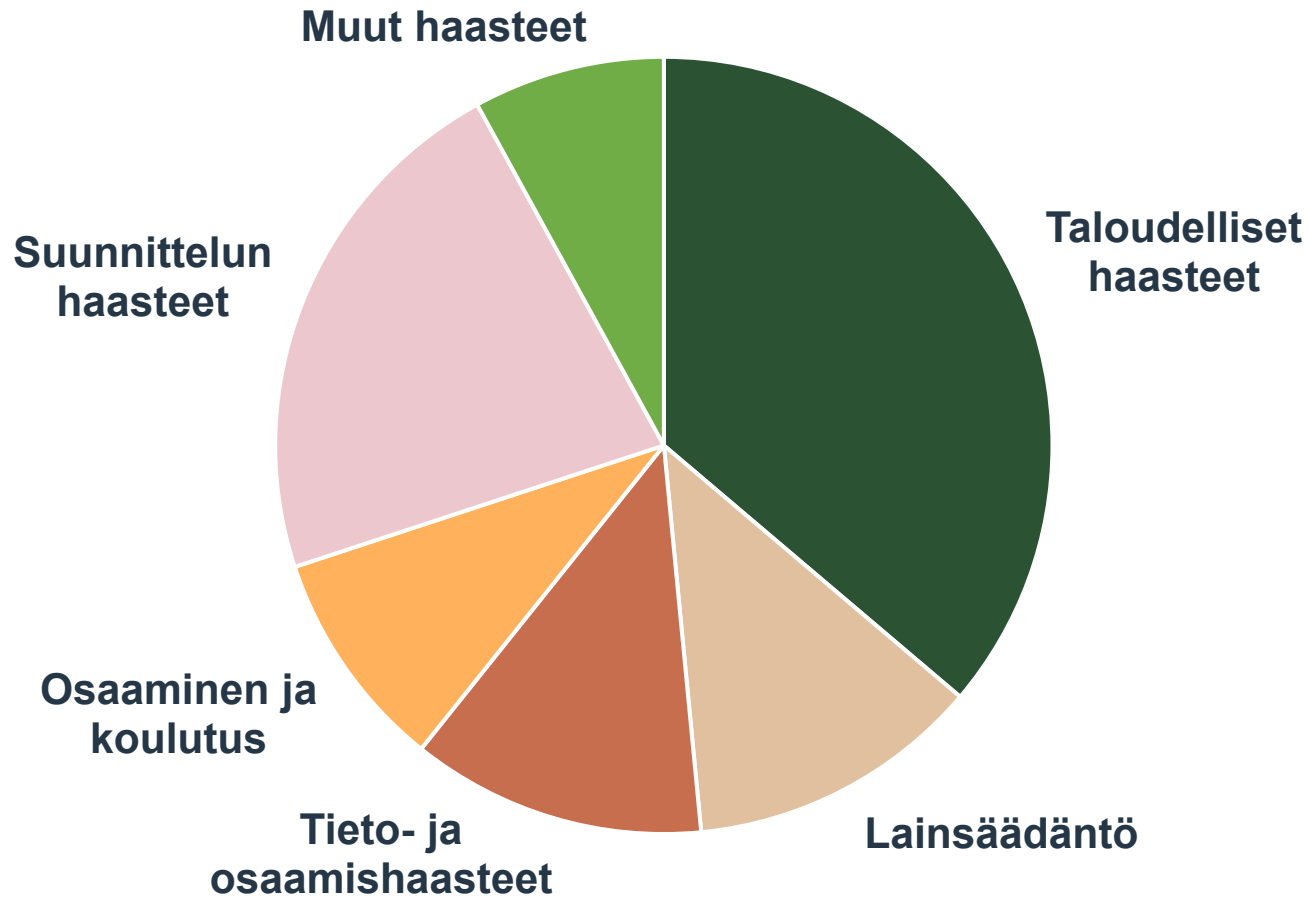

Osio 2: Politiikat ja toimet sekä rahoitus: kehitys- ehdotuksia työpajojen tulosten perusteella

Harri Heinaro, Motiva Oy

Tilaisuuksien tulokset

Ratkaisuja esitettiin paljon
(yhteensä 102 ratkaisuehdotusta)

Eniten ratkaisuehdotuksia esitettiin
suunnittelun, taloudellisiin sekä
tieto- ja osaamishaasteisiin liittyen.
(jaottelu on suuntaa antava)

Työpajoissa ja tilaisuuksissa on
ollut yhteensä 188 osallistujaa
142 eri organisaatiosta.

Työpajojen ja kyselyn tuloksia: Taloudelliset haasteet

Haasteet	Ratkaisut
Rahoitus, rahoituksen saatavuus - Rahoitusta vaikea saada - Rahoitusehdot ovat huonot/vaikeat täyttää (etenkin vihreät lainat) - EU rahoituksen hyödyntäminen vaikeaa/osaamista puuttuu - Energiatodistusten heikko hyödyntäminen.	Vihreät lainat, vihreän rahoituksen edistäminen (lisää tietoa ja tarjontaa). Kunnille keinoja parantaa vihreän rahoituksen saatavuutta ja ehtoja + tietoa rahoitusmahdollisuuksista Uusia rahoitusvaihtoehtoja (leasing, kulujen jaksottaminen, alueelliset ratkaisut sellaisilla alueilla joissa ei saada yksityistä rahaa ja niiden mahdolliset takaukset tai muu mekanismi jolla mahdollistettaisiin yksityisen rahan saaminen). Näitä pitäisi kehittää yhteistyössä alan toimijoiden, valtion ja rahoittajien kesken. - EU rahoitusten parempi hyödyntäminen
Investointien kannattavuus ja verotus - Energiatehokkuus vs. muut kiinteistön ylläpitotarpeet - Ei porkkanaa parantaa energiatehokkuutta - Investointien takaisinmaksun epävarmuus (muuttotappioalueet) - Rakennuskannan eriarvoistuminen ja jakautuminen epätasaisesti - Peruskorjatun vanhan rakennuksen arvo ei nouse samoin kuin uuden. - Asukkaat eivät halua investoida perusparannuksiin, jos ne nostavat yhtiövastikkeita merkittävästi.	- Arvonlisäveron alentaminen energiatehokkuusinvestointien osalta (koskisi etenkin taloyhtiöitä) Kotitalousvähennyksen mahdollistaminen edelleen ja laajentaminen myös taloyhtiöiden energiakorjauksiin - On tärkeää, että remonttien rahoituksessa olisi kannustimia vihreisiin tekoihin, jotta energiatehokkuuden parantaminen ja kestävät rakennusratkaisut tulevat taloyhtiöiden ja muiden toimijoiden valinnoiksi. - Todellisen kulutustietojen huomioiminen esim. tuissa ja muissa vaatimuksissa. - Vanhojen, käyttökelvottomien rakennusten purkaminen tarpeellisenä osana muuttotappiokuntien kaupunkikuvan ja resurssien hallintaa. Alueellinen arvonnousu (ryhmähankkeet)

Työpajojen ja kyselyn tuloksia: Lainsäädännölliset ja hallinnolliset haasteet

Haasteet	Ratkaisut
Poliittiset ja hallinnolliset haasteet - Poliittiset pullonkaulat: Päätöksentekoprosessit, kaavoitukseen liittyvät asiat ja hallinnolliset viiveet, asioiden eteneminen valtuustokausittain Päätöksenteon vaikeus: Taloyhtiöiden päätöksenteko on usein hidasta ja monimutkaista	Aluepolitiikka: uudisrakentamisen lisääminen, aluestrategioiden päivittäminen. Mitä rakennuksia tarvitaan ja mitä korjataan ja mitä puretaan. Tämän ulottaminen muihinkin rakennuksiin kuin kunnan omiin rakennuksiin. - Päätäjien/poliitikkojen sitouttaminen ja tietoisuuden lisääminen (tärkeä rooli lainsäädännön ja tukipolitiikan muovaamisessa)
Valvonta ja sääntely Ei valvota. Toteutus ei vastaa suunniteltua tai tilattua. - Toimenpiteiden valvonta puutteellista. Toimenpiteiden oikeaoppinen toteuttaminen: Pelkkä viranhaltijan antama lupa ei takaa toimenpiteen laatua. - Rakennus- ja energiatehokkuus-määräykset nopeat muutokset - Suojellut rakennukset, erityisesti keskusta-alueilla: vaatimukset lisäävät perusrakennusten kustannuksia ja monimutkaisuutta.	Valvonta on keskeinen tekijä onnistuneessa toteutuksessa. Edistetään vähintään suunnittelun ja valvonnan käyttöä. Tarvitaanko jotain lisävaatimuksia hankkeiden valvonnalle? - Voimakkaampaa säädösohjausta suunnitteluhaasteeseen. - Vaatimus energia- ja järjestelmäsuunnittelusta, puutteita lainsäädännössä mm. sähkö-, automaatio- ja lämmitysjärjestelmien suunnitteluun liittyen - Kaavoitus (kaavoituksen antamat mahdollisuudet)

Työpajojen ja kyselyn tuloksia: Osaamisen ja koulutuksen haasteet

Haasteet	Ratkaisut
• Ei riittävää tietoa tai ymmärrystä energiatehokkuuden parantamisen hyödyistä, tarpeita ei tunnisteta eikä päätöksiä tehdä. • Asiantuntijuuden puute ja isännöitsijöiden kuormittuminen • Isännöitsijöiden rooli on tärkeä, mutta heidän työmääränsä on suuri, eikä aikaa konsultointiin jää. Vaikka asiantuntijoita olisi, heille ei ole riittävästi aikaa taloyhtiöiden tukemiseen energiatehokkuushankkeissa. • Osaamisen saanti vaikeaa (osaavien asiantuntijoiden tarjonta) etenkin jos hanke pieni. • Osaavan ja asiantuntevan työvoiman saatavuus • Rakennusalan ammattitaitoisten tekijöiden saatavuus on heikentynyt, mikä hidastaa ja vaikeuttaa hankkeiden etenemistä. • Ei tarpeeksi keskikokoisia yrityksiä, jotka voisivat täyttää markkinoiden aukkoja ja kehittää alueen rakennus- ja korjaustoimintaa. • Paljon pieniä rityksiä sekä suuria, kaiken tarjoavia toimijoita. • Talotekniikan alalla koulutusmahdollisuudet ovat vähäisempiä	• Jos organisaatiossa edes vähän erityisen osaavia henkilöitä → pystyneet hakemaan esim. rahoitusta tehokkaasti. • Tiedon, osaamisen lisääminen • Koulutusohjelmiin lisää (koulutusta/tietoa) korjausrakentamisen osalta. • Matalan kynnyksen koulutus. • Koulujen mukaan ottaminen/informointi • Yrittäjät ovat keskeisiä toteuttamaan toimenpiteet. Heidän mukanaolonsa on tärkeää. • Isännöitsijöiden rooli tärkeä!

Työpajojen ja kyselyn tuloksia: Suunnitteluun liittyvät haasteet

Haasteet	Ratkaisut
Suunnittelu • Strategian puute • Suunnittelun tehokkuusvaje ja lisäarvoa tuottavan suunnittelun puute • Mistä suunnittelijoita asuinrakennusten hankkeisiin? Mihin ohjata kun kysytään suosituksia. • Tunnistettujen kokonaisratkaisujen puute sekä vanhojen ratkaisujen monimuotoisuus • Remonttien laajuus: Perusparannuksia tehdään usein vain minimitasolle (vain pakolliset), eikä tavoitella parasta mahdollista energiatehokkuutta. Estää suunnitelmallisen ja ennalta-ehkäisevän kunnossapidon. • Korjausvelkaa on kertynyt, kun korjauksia ei ole tehty ajallaan. • Joustokyvyn ja tehontarpeen huomiointi. Lämpöpumppuhankkeissa pitäisi aina huomioida kulutusjousto, jota varten tarvitaan riittävät varaajat ja ohjaukset. Nyt toteutuksissa sekä suunnittelussa puutteita	• Hyvä hankesuunnittelu, etenkin talotekniikassa, jossa puutteita koko alueella. Suunnitelmat myös pidemmälle aikavälille. Suunnittelu oikeassa vaiheessa: Konsulttien kanssa olisi hyvä olla yhteydessä alussa. • PTS suunnitelma kaikille rakennuksille energiatehokkuuden tavoitteilla. • Ryhmäkorjaushankkeiden nostaminen taas esille ja edistäminen. Voisi auttaa myös alueen rakennusten arvon nousuun. • Kokonaisuuksia hahmottavat lisäarvoon keskittyvä suunnittelu, ryhmähankkeet (ryhmytymishankkeet). As.oy:n arvo: alueen arvo -> rakennuksen arvo -> asunnon arvo. • Alueelliseen arvonnousuun ja kiinteistön arvonnousuun tähtäävien energiatehokkuus- ja peruskorjausten ryhmähankkeiden edistäminen. • Energiakorjauksiin tarjolle valmiita konsepteja ja käytännön ohjeita. esimerkkikohteet, vakioratkaisut helpottamaan päätöksentekoa. • Valtion tuki suunnitteluun ja/tai selvityksiin -> pienempi investointi valtiolta tukea suunnittelu/selvitysvaihetta, kuin varsinaista koko hanketta. Voisi purkaa myös suunnittelu/selvitysvaiheen markkinaesteitä (tuki voisi synnyttää lisää kysyntää ja tarjontaa).

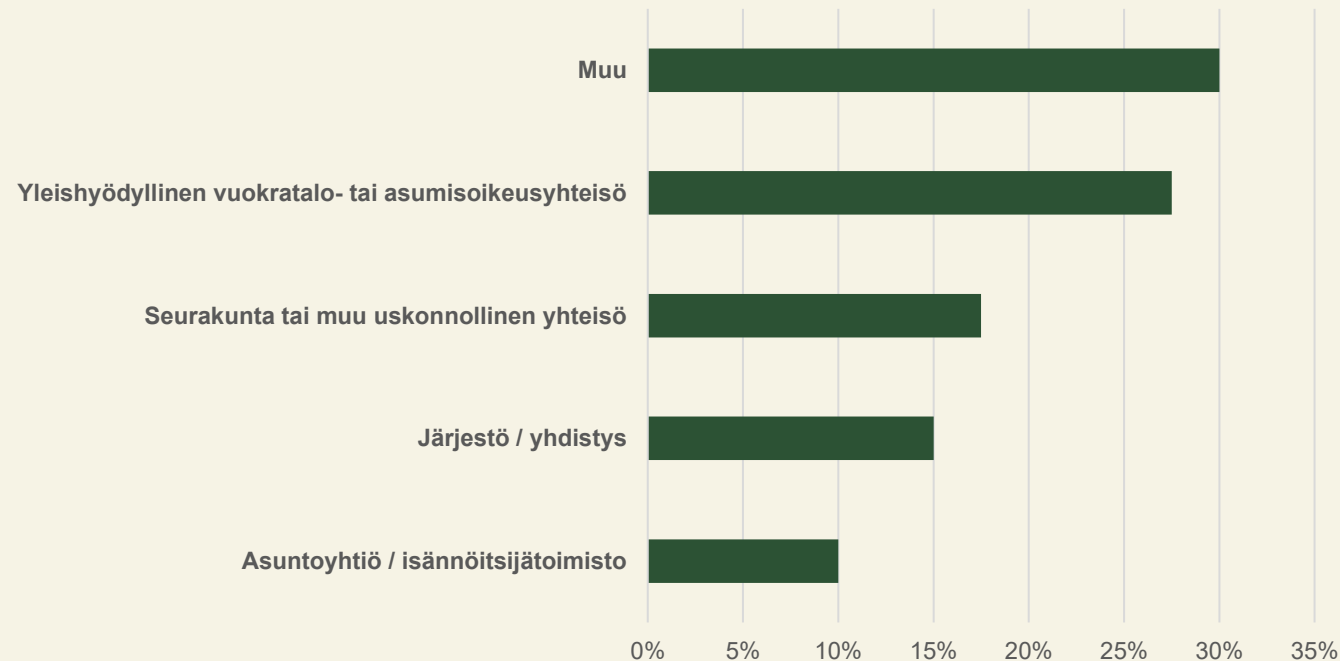
Työpajojen ja kyselyn tuloksia: Tieto- ja osaamishaasteet

Haasteet	Ratkaisut
Tietämys ja osaaminen • Taloyhtiöissä ei osata selvittää asioita, tietämys uupuu mm. vihreästä rahoituksesta • Energiakorjauksia ei aina osata toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla. • Energiatehokkuuden parantamisen hyötyjen osoittamisen haasteet • Asukkaat eivät ymmärrä toimenpiteiden hyötyjä (esim. edes itsensä maksavia remontteja ei tehdä). Neuvonta • Neuvonnan ja lomakkeiden hajanaisuus ja sekavuus • Kotimyyntin ongelmat • Tiedon levittäminen ei ole tasapuolista valtakunnallisesti, ja jollain alueilla ollaan aktiivisempia kuin toisilla. • Neuvonnan resurssit	• Taloyhtiöiden ja muidenkin asuinrakennusten tietopaketti. Tietoa ja ohjeita siitä, miten energiatehokkuuden parannukset yhdistetään tavanomaisiin korjauksiin sekä tietoa hankintaan ja kilpailutukseen. Puolueetonta tietoa päätöksentekoa varten. • Kiinteistösijoittajille ja –omistajille puolueetonta tietoa, joka ei ole sidottu laitetoimittajiin tai konsultteihin. Päätökset voidaan tehdä tietoon perustuen ilman, että myyjien intressit vääristävät tilannetta. • Ohjauksen ja neuvonnan keskittäminen • Tarvitaan selkeämpi, yhden luukun periaate, joka helpottaisi viestintää, neuvontaa, lomakkeiden täyttämistä ja muiden hallinnollisten prosessien sujuvoittamista. Enemmän viestintää joka tuutista, esim. tietoa uusista teknologioista, itsensä maksavista toimenpiteistä. • Ulkopuolisen asiantuntijuuden hankkimisen ja asiantuntijoiden käyttämisen yleistyminen esim. taloyhtiöiden hankkeissa • Asiantuntijoiden löytämisen ja käyttämisen helpottaminen: tukea kontaktointiin, tietoa/tukea tarjouspyyntöjen tekemiseen, yksinkertaisen ja selkeän kanavan avaaminen tarjouspyyntöjen ja tarjousten tekemiseen (esim. one-stop-shop) • Rahoitukseen apua (esim. neuvontaa)

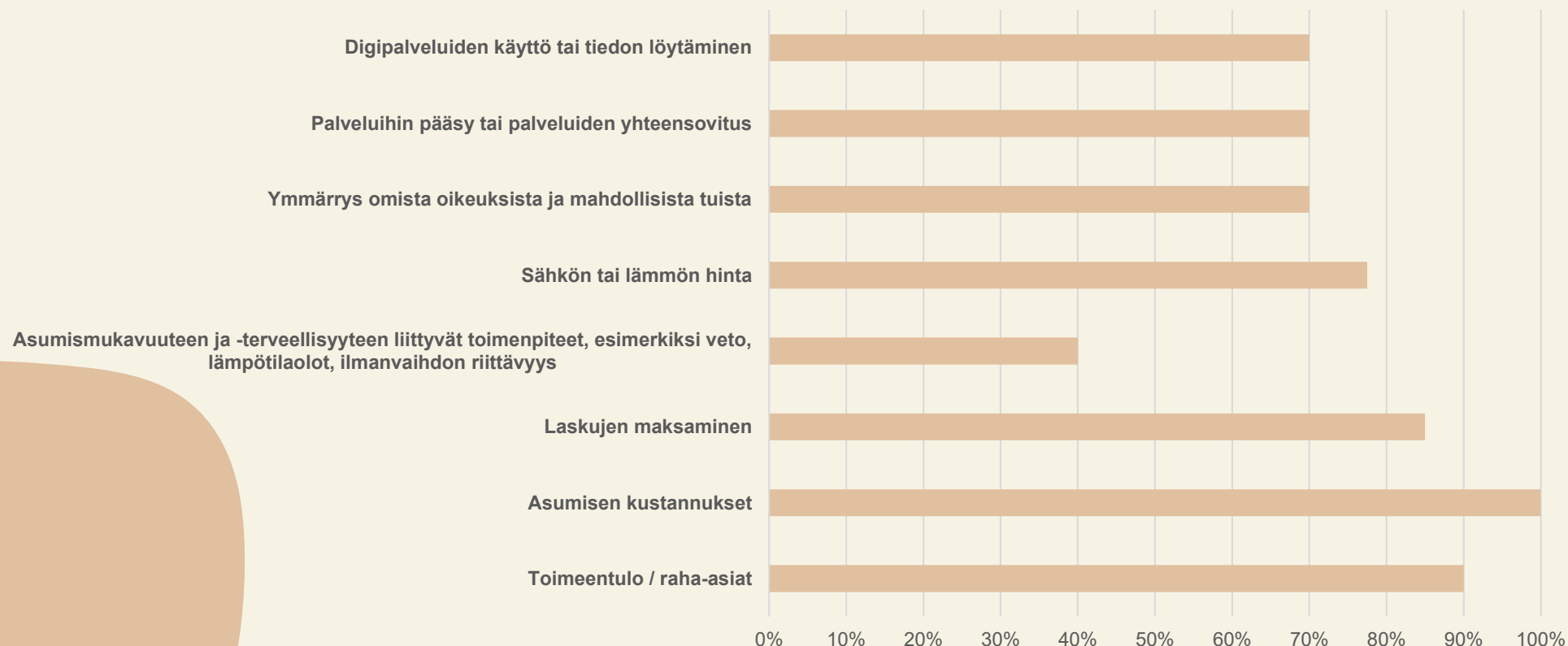
Kysely heikommassa asemassa olevien kotitalouksien tukemisesta asumisen ja energian näkökulmasta

Kyselyn vastaajat

Kysely heikommassa asemassa olevien kotitalouksien tukemisesta asumisen ja energian näkökulmasta

Mitä energiaan liittyviä haasteita tai tuen tarpeita asiakkaanne kohtaavat?

Kysely heikommassa asemassa olevien kotitalouksien tukemisesta asumisen ja energian näkökulmasta

Millaista tukea, yhteistyötä tai kehittämistä toivoisitte työnne tueksi

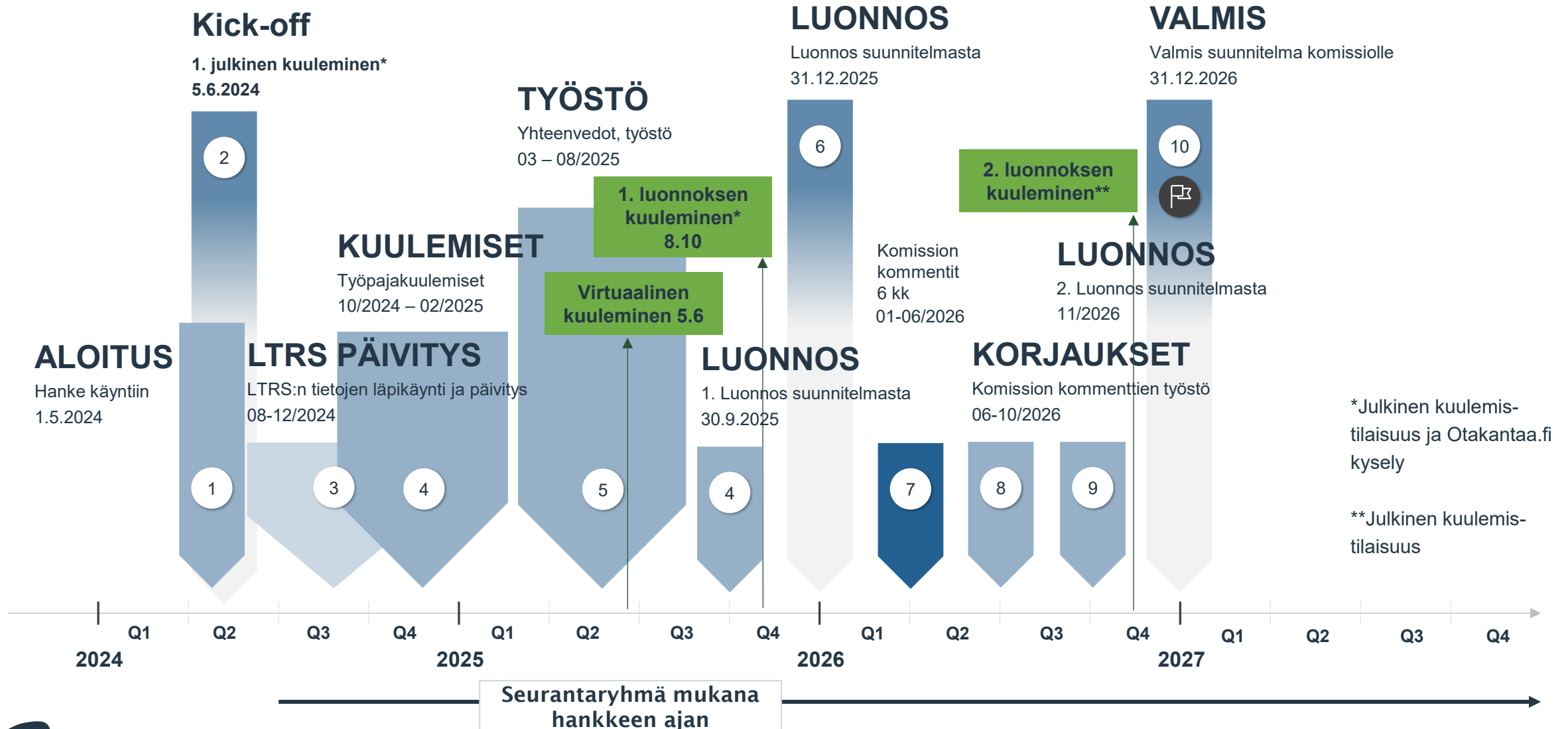
Rakennusten perusparannussuunnitelma

Tulevia tilaisuuksia

- Kuulemistilaisuus ke 8.10.2025 klo 9-16
- Helsingin Messukeskus, kokoussiipi
- Ilmoittautuminen 1.10. mennessä
- Ympäristöministeriö järjestää yhdessä Motivan ja VTT:n kanssa kuulemistilaisuuden, jossa käsitellään Kansallista rakennusten perusparannussuunnitelmaa sekä muita EPBD:n toimeenpanoon liittyviä toimia.
- Tilaisuuden tavoitteena on kuulla sidosryhmiä, alan toimijoita sekä kansalaisia.

Hankkeen aikataulu

Kiitos!

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment**

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi